

FAMNA FEMININT LEDARSKAP

 ANTOLOGI

FAMNA FEMININT LEDARSKAP

**KVINNLIGA
LEDARE
FÅR ORDET
I 2000-TALETS
KURVIGASTE
ANTOLOGI**

Förlagshuset Siljans Måsar
www.siljansmasar.com

ISBN 978-91-88939-10-4

Antologi

© Förlagshuset Siljans Måsar, 2019

Materialet i denna bok är skyddat enligt upphovsrättslagen.

Omslagsmålning: © Ana Kuni, 2019

Grafisk formgivning: Lilla blå tornet AB
www.lillablatornet.se

Tryck: Jelgavas Tipogrāfija, 2019
www.jt.lv

*Denna samling autentiska
berättelser om feminint ledarskap dedicerar vi
till alla de som gått före oss – män som kvinnor – och
pekat ut nya vägar framåt. Vägar som talar om enhet. De
individer som riskerat något betydelsefullt för sig själva i syfte
att skapa bättre förutsättningar för oss som följer efter. De som
likt pojken i berättelsen om Kejsarens nya kläder, uttalat den
sanning som ligger dold bakom kollektiva överenskommelser
och historier planterade för att upprätthålla gamla system.
Sanningen har ett eget liv och dess låga, om än så liten
och svag, tänder fler lågor, som tänder fler lågor,
tills skuggorna viker undan.*

Ert mod har inte varit förgäves!

Vi tar stafettpippen och famnar feminint ledarskap.

Inledning

Varför "feminint ledarskap"? Får inte männen vara med längre?!

Feminint ledarskap handlar egentligen inte alls om kön. Detta är inte en feministisk bok. Inte heller en Metoo-bok. Feminint står här för den feminina aspekten, den feminina arketypen, yin som komplement till yang. Freud lade grunden till vår förståelse för den psykologiska aspekten av arketyper för hundra år sedan. En arketyper är en symbol – ett koncentrat av vissa egenskaper – som är allmänmänsklig och intuitivt kan uppfattas och förstås av alla. Trots att vi ofta väljer att fokusera på det som gör oss unika, det som skiljer ut oss från varandra, i denna individualismens tidsålder, är det ändå mer som för oss samman än som separerar oss. Vi har alla – män som kvinnor – både feminint och maskulint i oss. Tillsammans utgör de en total balans som är nödvändig för vitala system. När det uppstår obalans mellan dessa poler förloras vitaliteten. I människor gör det att vi mår dåligt, blir stressade och sjuka. I mellanmänskliga relationer uppstår dålig kommunikation, negativ konkurrens och alienering. På samhällsnivå försöker man väga upp obalansen genom kontroll, rigida system och

omänskliga kontaktytor där ingen tar ansvar. Vanmakt och ”nånananism” frodas. På global nivå förlorar vi förståelsen för helheten, vilket resulterar i rovdrift och överexploatering av naturliga resurser.

Både maskulint och feminint har negativa och positiva aspekter. De senaste många hundra åren har vi lutat oss på den maskulina förmågan att vara målstyrd, logisk, intellektuell, vetenskaplig, rationell, analytisk, strategisk och exekutiv. Det har fört oss till ett läge av större välstånd än någonsin, med global handel, utbildning, digitalisering och forskning. Men också till en plats av så stor obalans att vi står inför global brist på vatten, mat och naturresurser. Fler människor än någonsin mår dåligt. Alla stora organisationer och företag vet att det krävs en omställning. Men få vet hur.

Vi behöver höja den feminina aspekten och integrera mer av de feminina egenskaperna, som komplement till de maskulina. För att uppnå balans, harmoni och vitalitet – i oss själva, i våra organisationer, i vårt samhälle och i världen.

Den här antologin har tagit sig an den stora uppgiften att fanna: att kärleksfullt hålla, sprida ljus och förståelse över begreppet ”feminint ledarskap”. Och vilka gör det bättre än ledarna själva?

Innehåll

Holding the Space: Being Attentive to a Process 15

Josefin Lassbo

Reduce-Reuse-Recycle 33

Yvonne Frank Månsson

Vild kreativitet 53

Laila Karlsson

Feminint ledarskap:
en spegling inåt som reflekteras utåt 71

Ingela Palmquist

Från kärnkraft till inre kraft 93

Ann-Britt Bolinder

Hästar och spindlar –
för ett kraftfullare feminint ledarskap 113

Ana Kuni

Warrior Woman 135

Caroline Lifvenforth

Exkludera inte –
låt dig lyftas till högre höjder! 143

Linda Adesh

Ledarskap – ett gemensamt ansvar 167

Nanna Aida Svendsen

Embracing Feminine Leadership:
An Inner Journey 189

Ylva Wegler

För att famna det feminina ledarskapet
behöver du först famna dig själv 217

Cecilia Rosenmåne	
Mörkret ledde mig hem	239
Inger och Johanna Wallin	
Närsynta i vår egen samtid	263
Susana Mei Silverhøj	
Vi är alla ledare!	283
Ullis Karlsson	
The Sacred Union	307
Nina Koivumäki	
Tillbaka till kärleken – och det sanna ledarskapet	333
Nenna Zetterström	
Ta plats i ditt eget liv – helandet av feminint ledarskap	359
<i>You Are Cherished</i>	379

Fotograf: Johan EL Eriksson

Josefin Lassbo är prisbelönt som designer, entreprenör och innovationsrådgivare och är en av Sveriges främsta experter inom integrerat varumärke. Med sin bakgrund i eko-mode branschen, driver hon idag the Wholehearted Academy, en plattform för personlig- och professionell utveckling. Josefin är även förläggare på Förlagshuset Siljans Måsar. Hon bor i Göteborg med sina två tonårspojkar.

www.josefinlassbo.com

Josefin Lassbo

s. 33

Yvonne Frank Månsson

Fotograf: Felix Frank

Författare och förläggare på Förlagshuset Siljans Måsar sedan 2008. Egen företagare och entreprenör sedan 80-talet; utbildad utlandskorrespondent, hälsorådgivare samt kreativ producent vid Malmö högskola. Hon har även producerat stora kulturevent genom åren, med administration och marknadsföring som huvudsyssla och dessutom gett ut nio egna böcker. Nu förverkligar hon andras författardrömmar, med fokus på det goda ordet. Hennes mål är att värna om den fysiska boken, om medmänsklighet och respekt samt lyfta den medvetna, feminina intelligensen för samarbete och förenande över alla gränser.

www.siljansmasar.com

Josefin Lassbo

Reduce-Reuse-Recycle

Temat i det här kapitlet är skrivet utifrån mina 20 års erfarenhet som ledare inom ekomodebranschen och hållbarhetsrörelsen. Titeln Reduce-Reuse-Recycle är ett etablerat begrepp som används för att utveckla hållbarhetsarbetet inom branscher som producerar fysiska produkter som till exempel kläder, möbler eller fordon. Grundproblematiken man söker lösningar på är den överdrivna och obalanserade exploateringen av resurser, grundad i en världsbild där naturens råvara existerar i ett oändligt överflöd som kan nyttjas utan ansvar för att ge tillbaka. I den globala storindustrins traditionella produktionslinjer tar man så mycket som möjligt i ena änden och dumpar sitt avfall i den andra, med det enkelriktade målet om monetär vinstmaximering.

Visst känns det där både sorgligt, korkat och dammigt idag? Som tur är har jag i mitt arbete för juryn i Venture Cup – Sveriges största innovationstävling för entreprenörer – även fått möjligheten att se att framtidens affärsmodeller bygger på helt andra principer. De är cirkulära eller ekosystembaserade, bygger på samverkan och social hållbarhet och genererar värde inte enbart i pengar

utan också i utveckling av samhället och mänskligt välmående. I ett systemperspektiv – det vill säga ett där man är medveten om alltings samband, ständiga kommunikation och ömsesidiga beroende – existerar inget avfall. Biprodukten från en process blir i sin tur råmaterialet till en ny process, vars biprodukt blir råmaterial i en ny process och så vidare i en evig transformativ cykel. Framtidens affärsmodeller är därmed feminina. De egenskaper som krävs av ledarna för det nya paradigmet är främst feminina.

Det jag vill ge dig i mitt kapitel är insikten om att du sitter på en skattkista, redo att öppnas för att se alla dyrbarheter däri. Tänk att du levt ditt liv, medverkat till alla dina livserfarenheter ända tills idag, utan att veta att du parallellt skapat innehållet i denna skattkista som en biprodukt. Genom en absolut effekt av *energiprincipen* (eller lagen om energins bevarande) är termodynamikens första huvudsats att energi aldrig kan försvinna, bara ändra form.

Alla människor sitter på en likadan skattkista, men väldigt få förstår att den tillhör dem och att de får lov att kika inuti. För det mesta låtsas vi som om vår skattkista inte finns, eller så släpar vi runt på den utan att öppna den, av rädsla för att den ska innehålla det fula och oacceptabla vi en gång lade i den: våra misslyckanden. Alla de gånger vi inte kom först i mål, var bäst, starkast, vackrast eller mest framgångsrik. Alla de gånger vi försökt något utan att lyckas, blivit tända av en idé utan att det sedan gick som vi önskade. Alla gånger vi gjort vårt bästa och det inte visade sig vara tillräckligt. Då vi gett av vår kärlek utan att få den besvarad. Vågat något nytt som inte gick bra. Bortslösat och dumdrigt, naivt eller med fel timing, fel omständigheter, fel rådgivare, fel blus, fel

ord, fel allt. Haha! Trodde du verkligen att du skulle klara det där? Att du är speciell, att din idé är något att bygga på? Och vad ska andra säga ...?

Men ingenting du gjort i ditt liv har varit förgäves. Allt du gjort i kärlek och med rätt intention, god vilja, kreativitet och glädje, allt det du kämpat för, det finns kvar. Det har bara ändrat form och förädlats till innehållet i din skattkista. Varje ädelsten och guldsmycke är den positivt laddade versionen av dina misslyckanden. Det är dina lärdomar och erfarenheter silade genom sinnrika alkemiska apparater, extraherade till visdom.

* * *

Jag är intresserad av kommunikation. Nu för tiden är skrivandet mitt främsta kreativa uttryck och ofta hoppar jag mellan det svenska och det engelska språket. Det är slående vilka skillnader som finns mellan dessa språk, inte bara vad gäller ordrikedom utan även innebördsmässigt. Åtminstone inom området som intresserar mig mest: personlig och professionell utveckling. Jag funderar på om det är kulturen som präglat orden i språket, eller tvärtom. Vad är det som gör att vi har så få nyanser för att uttrycka några av de absolut viktigaste aspekterna av mänsklig utveckling? En enkel Google-översättning sätter fingret på vad jag menar:

self-empowerment = egen tillvaro

empower = bemyndiga

my calling = min ringer

commitment = engagemang

commit to = åta sig

purpose = ändamål

Vad är det som gör oss svenskar nervösa så fort man för in dimensioner och drivkrafter som inte främst är rationella, praktiska eller logiska? För mig är förståelsen för det inre och det yttre och stringensen däremellan ett otvivelaktigt tecken på en god ledare. En autentisk människa som *walks her talk* (Google: går sin prata). Ibland när någon ny bekantskap frågar mig vad jag gör blir jag mållös. Vad gör jag egentligen? Vad kan jag egentligen? Ofta får jag känslan av att andra ser mig som framgångsrik. Wow, vad mycket du har gjort! Oj, vilka spännande saker du håller på med!

Och jag har verkligen varit välsignad med att få göra många spännande saker som andra människor bara drömmer om. Jag har jobbat som fotomodell, gått på konstskola, drivit eget modemerke, byggt fem värdegrundsbaserade verksamheter och skrivit tre böcker. Jag arbetar bara med sådant jag tycker är roligt och viktigt och får träffa många spännande människor. Jag är entreprenör, designer, mentor, coach, jurymedlem, bokförläggare, författare och föreläsare.

Givetvis är jag inte det minsta objektiv i frågan, men allt oftare har jag känslan av att det jag verkligen blivit bra på med åren är att misslyckas väl. Och jag kan garantera dig att det verkligen aldrig var mitt mål, varken då eller nu. Det har snarare blivit en biprodukt av mina samlade erfarenheter. Kanske är det en överlevnadsinstinkt som utvecklat denna inbyggda störtkruka, eller också har jag faktiskt lärt mig något som är väldigt användbart. Jag har lärt

mig att misslyckas utan att känna mig misslyckad. Jag kan förlora utan att förlora mig själv.

Låt mig dela med mig av två av alla de misslyckanden jag talar om, som båda blivit stora vändpunkter för mig. Den första var en rejäl kullerbytta, som präglade mitt liv och yrkesliv enormt mycket. Den andra är den senaste käftsmällen jag fått. Den delar jag med mig av för att inte bara ställa mig på den trygga ”med facit i hand-platsen”, där jag med klokhet och överseende berättar om misstag jag gjorde *då*, när jag var mindre vis än jag är *nu*. Istället vill jag dela i realtid, när jag ännu inte vet exakt hur det kommer att sluta.

1 Jag bestämde mig för att bli modedesigner när jag var elva år. Den längtan gav en ganska medelmåttig tjej drivkraften att ta en magisterexamen i modedesign som klass-etta sexton år senare. Jag tog jobb i industrin och startade samtidigt mitt företag Reflective Circle, för att kunna förverkliga min vision om att göra snygga kläder som också bar ett snyggt innehåll i form av ekologiska tyger och etisk produktion. Jag grundade min designfilosofi *Holistisk Design Princip*, som gjorde designern ansvarig för ett 360-graders perspektiv på sin produkt med ansvar för hela processen. Jag sålde ekologiska modekläder innan begreppet *hållbarhet* ens fanns. Jag födde mina två söner. Jag skiljde mig. Jag gjorde en nystart och tog in Sjätte AP-fonden som investerare. Min största kund var bilföretaget SAAB, som då var ägt av världens största företag, amerikanska GM. Samarbetet med SAAB var härligt visionärt och vi hade stora planer. Våren 2009 lanserade vi vår första ge-

mensamma modekollektion i New York och den blev en succé. Det tog mig nästan tio år att komma dit.

Tre månader senare gick GM i konkurs och drog med sig SAAB i fallet. Jag hade inget annat val än att plocka ner min verksamhet, säga upp mina anställda, betala av leverantörsskuldena och överlåta min underbara designstudio. Jag var identitetsmässigt så symbiotisk med min verksamhet att jag trodde att det var jag som höll på att dö. Men det var inte jag, det var min första stora passion som dog och jag har inte gjort kläder sedan dess.

Den döden blev ingången till en nästan åtta år lång period i mitt liv som jag ser som *Sjärens mörka natt*, en period av hårda prövningar, svek och förluster. En tid då mitt inre expanderade och guidade mig till djupa insikter, som för alltid är del av den jag är idag. Jag insåg att det finns andra sätt att arbeta och manifestera mina visioner och mig själv i världen, än att tugga på som en galen Duracellkanin i ständigt kamp. Jag lärde mig att skapa *med* livet istället för *mot*. Att hitta flödet och lita på att det för mig är rätt, istället för att kombinera illusionen om ensam kontroll med en stinkande offerkofta.

När min transformation var över, kom en ny enorm våg av energi och inspiration och jag förstod att det var dags att återvända till Min väg. Då startade jag The Wholehearted Academy, en ny del av min verksamhet, och skrev min bok *Helhjärtad, så leder du i en ny tid*, baserad på mina erfarenheter. Boken blev nyckeln till en helt ny värld för mig.

Ana Kuni

Warrior Woman

As we are born, we receive the most treasured and mysterious gift – our Life. We all have different beginnings of our journey, but we all are equal in feeling. Life is running through our veins. Each breath and each beat of our heart is a miracle. We are here to discover and explore our life purpose. We are here to evolve together with all life forms and live in balance with our eco-system. The path we take to walk our journey is a unique experience, unfolding before us step by step. Here is my story as I explore my Dharma, True Life Path.

My name is Anastasiya. It is one of the most common names where I come from. I was born in Soviet Ukraine, in an industrial city, in one of many apartment blocks. It was a dull, working class neighborhood with sour faced, grumpy inhabitants. It was a perfect place to kill any root of creativity, diversity and innovation. Years of communism had played its part, trying to make everyone the same – unhappy and unable to dream. If we dig just a few generations deeper, we will find years of war, concentration camps and injustice, destroying human souls. We will see mass misery

and fear, that poisoned people's hearts, spread across the country.

I have never felt belongingness to my birth place, but I couldn't deny it either. It didn't define me, but it did its job to implant certain programs in my brain that I could see much later in life. Fear is one such program. Unexplained fear of being heard, seen, loved. There was also fear of happiness. Since we were molded to become "useful members of society", personal happiness didn't have a place to exist. I remember feeling ashamed of feeling happy for too long, reminding myself that it will be replaced with sadness just moments later.

We didn't feel poor or underprivileged, as ignorance is bliss. And it was about to change for me as doors to the whole big wide world were opening and I was ready to explore. Imagine having a life in this grey place, going to grey schools, hanging out on grey streets and then, just in a few months, being almost teleported to ... Tokyo! At first, it did sound like a dream but the universe had prepared an escape plan for me. Within a short period of time, I took a chance to take part in a local hair competition that I ended up winning. The prize was a contract in a local modeling agency. At that stage I was sure only of one thing – I won by an error and they all were about to find it out.

I was even more confused when in a few weeks I was scouted by a Japanese modeling agency and was offered a three months contract. I felt far from beautiful but apparently I was perfect for the Japanese market. My short bright orange hair that I colored myself was exactly what they were looking for. Everything was changing fast and deep down I wanted those changes so bad. I didn't speak

English, I have never travelled abroad, I have never even been on a plane. All I had was a dream to experience the world, to be free and to find love. At the age of 15 I was on my way to Tokyo with more excitement than doubts, ready to explore this beautiful dream.

Search for spirituality had begun in my early years. My parents were not typical communists and have always been looking for meaning of life. My dad had grown his hair long and became vegetarian, which was unheard of in early 90's. My mom had joined yoga, Qigong, holotropic breathwork and other alternative courses. Our home was full of philosophy books from my dad and self-help books from my mom. I used to spend evenings reading Osho and Heaven 911, working on my visualization skills and meditation techniques. I am convinced I materialized my Japan adventure!

Arriving in Tokyo with a small suitcase, an English dictionary and 50 US dollars for a rainy day I had no time to feel overwhelmed. I immediately received the biggest modelling job and made more money than I could ever imagine. I also met the most incredible people from all over the world and knew I would travel and explore for the rest of my life. Over those few years that I spent modelling in Japan, I managed to make amazing friends, semi destroy my liver and buy a house for my parents. Oh, and I managed to spend a fortune on absolutely unnecessary things. Imagine a teenager who has never had more than a pair of jeans, suddenly having unlimited access to cash! Those years have been fundamental to my spiritual growth and realization of my strong and ever-growing ego. I was swallowing books by Theun Mares and

Carlos Castaneda, looking for a way or a technique to achieve peace of mind. My mind was racing with millions of unanswered questions. The books told me to look within, but for a teenager it was nearly an impossible task. I wish I learnt about meditation at school. I wish someone explained to me what self-love actually means. But in my story I had to learn it along the way, while experiencing the world and my own human capability.

Continuing modelling around the globe I ended up in Cape Town. I was craving new experiences and followed one of my friends who was already there. I hadn't researched the place at all, I just contacted a suggested modelling agency and bought a plane ticket. I arrived to Mother City in the middle of winter (European summer), in the middle of African fashion week. It was cold, dangerous and I didn't get any work for at least a month. Many things went wrong at first, but many things were also positive. It has since then become my home, where I live and create.

If you haven't been to this part of the world, let me describe it in a few words. Cape Town is situated on the tip of the oldest continent, where two oceans meet. It is also home to the seventh natural wonder of the world – the majestic Table Mountain. Oh, and its eco system is unique to this region and cannot be found anywhere else. This place has such an extraordinary energy and can either make you or break you. It has transformed me and showed me who I really am. I felt layers of boundaries and conditions recognized and removed from my mind and soul. I felt true happiness and most importantly, I felt that I deserved to be joyful.

As most of us humans, we go through life experiencing all ranges of feelings and emotions. We learn to navigate through life either avoiding at all costs things that hurt us, or facing them and eventually letting go. Experiencing my share of heartache, I wanted to learn the art of letting go – but first I had to face my ego. I found myself a victim of circumstances and was about to indulge in self-pity, when my inner voice spoke to me. It reminded me that everything happens for a reason, and even though I can't control my environment, I am able to choose my reaction to a situation. That inner voice has also placed a brush in my hand and gently suggested to me to start creating. Art has saved my soul and changed my name.

Enjoying the good life of a modelling career, I also noticed its downsides. Being a blank canvas day after day made me wonder when I would be brave enough and start painting my own story. At first it started as a hobby. I was painting while waiting at castings or traveling to jobs. Then it became my daily routine and I was sketching every day, always focusing on the human face, especially the eye. All the complexity and simplicity of life I would try to capture in the eye. I also went from using my full name, Anastasiya Yakunina, to Ana Kuni, making a clear mark in transiting from modeling to art career. I wanted to leave my old self behind and start creating a new chapter in my life.

I paint the Warrior Woman, whom I describe as a Conscious, Compassionate, Creative being living in harmony with Nature. She is determined and brave in reaching her highest potential, embracing masculine energy. Yet her tools for achieving her goal

come from a feminine source. Her weapons are patience, endurance, flexibility and love. She is my portal for transformation and I embrace this journey. Posting my art on social media made me realize that this topic is close to many hearts. I received incredible feedback from women around the world, sharing their life stories and struggles. I knew I wasn't alone, trying to untether from old ways of thinking and being. I could communicate through the eyes of my paintings and tap into collective consciousness.

Having that network of support has pushed me into creating beyond boundaries. I dived into art, painting multiple images of a Woman that is wild and free. She, The Warrior Woman, is a reminder to me and others to keep seeking our own truth. To shatter all we know into millions of pieces and rise again, renewed and thriving. And I will keep breaking those walls and boundaries one by one. I owe it to my grandmothers, who haven't had a chance to seek their true nature or to simply follow their dream career. I owe it to all women who are not able to speak and act freely in our modern days.

For centuries, human life had a small significance. The gift of Life was constantly disregarded in favour of man-made idealized ideas. Superiority of selective human beings have caused imbalance in the natural world. The tools of segregation and separation have been applied to all aspects of our life. We have been taught to feel selectively, fight selectively, love selectively. We can be the biggest animal lovers, the kindest dog owners – yet feel less compassionate to domestic animals we use for food. Our heart might bleed for tragedy happening on our doorstep, yet it's

hard to relate to a problem across the sea. It's hard to imagine that anything that is worth such a fight if Life needs to be destroyed, yet it's a reality we keep seeing daily. We need to see new a type of power that is based on inclusion, equality and connectedness. If we bring compassion and consciousness into any political or social structure it will naturally lead to a more sustainable world. Female energy is able to soften rigid shapes, add creative solutions to old ways of being and bring unity and fairness to all living forms.

My wish for humanity is to see more people in leadership, who have understood the essence of life. People who have connected their minds to their hearts and using both when making important decisions. We need to see a balance between masculine and feminine energies, representing all human beings. I would love to see a world that is in harmony with all life forms, collaborating to create haven on Earth.

I'll keep mastering my craft, sharing inspirational and uplifting art pieces with the world. But most importantly I'll keep growing and innovating, as the best masterpiece is my own Life. We live in an evolving and participant Universe, that reflects and projects our thoughts and actions into our environment. We are fully responsible for the life we live in, so let's make it the most beautiful reality the world has ever seen!

KVINNliga LEDARE FÅR ORDET I 2000-TALETs KURVIGASTE ANTOLOGI

Den här antologin har tagit sig den stora uppgiften att sprida ljus och förståelse över begreppet "feminint ledarskap". Ett begrepp som ligger i tiden, som det talas om, som väcker hopp och provocerar, men som få vet vad det betyder och än mindre hur det kan användas praktiskt. Så varför inte ge ordet till ledarna själva?

I 16 kapitel berättar 17 kvinnliga ledare om sin personliga resa och insikt i feminint ledarskap. Vi är globala affärskvinnor, konstnärer, poeter, storföretagsledare, entreprenörer, designers, terapeuter och andliga ledare. Vi är spridda över hela Sverige och även internationellt. Vi har vandrat olika vägar, genom olika branscher, med olika drivkrafter och mål. Vi är i olika åldrar och på olika platser i livet. Vi har lärt på olika sätt och uttrycker oss på olika sätt.

Men vi har alla anlänt till samma plats och vi är alla här för att tillsammans ge vidare denna facettslipade diamant till dig som läsare: förmågan att Famna Feminint Ledarskap.

Förlagshuset
SILJANS MÅSAR
www.siljansmasar.com

ISBN 978-91-88939-10-4

9 789188 939104